67 ELIZABETH ST. — TORONTO DAILY HEBREW JOURNAL — PHONE MAIN 4582

דער אידישער זשורנאל

VOLUME III. No 524 — Toronto, Tuesday April 13, 1915 — כ"ט ניסן פ' תז"ום תרע"ה. — דינסטאג דער 13־טער אפריל, 1915. — PRICE: 1 CENT

דייאמאנדס
$1 $2 $3
וועכענטליך
איהר דארפט יעצט די געלעגענהייט צו האבען דעם פיינסטען דייאמאנד אדער אנדערע דזשוועלרי דורך דאס קרעדיט סיסטעם פון דזשייקאב בראדער. דייאמאנדס ווי עס איז בעוואוסט ווערט אלע מאל טייערער און עס איז אן אייביגעס.
מיר געטריישן יעדען ערהרליכען מענשען דאס איהר האט די געלעגענהייט צו קויפען ביי אונזדייאמאנדס מיט די לייכטעסטע אבצאהלונגען. ספעשעל דיסקוינט 10 פראצענט פאר קעש.
דזשייקאב בראדערס 15 יאנג סטריט ארקייד.

A S Freidus
c/o The New York
Public Library
476 Fifth Ave
NEW YORK CITY

מעטראפאל רום פוסטעס
די וויליאמס
קארטיידזש און סטאריידזש
קאמפאניע
טעלעפאן קאלערוש 252
דזשענע, אל קארטיידזש אורדזשענטס 369 ספעדיינע עוועניו, מעריס, אנס, באגאזש, פיאנאס און אלע סארטען פערניטשור געמופט און געסטארד צו די בילליגסטע פרייזען, שטוב זאכען געפאקט און געשיפט פון עקספערט לייט
ווערהייזער: 631 קווין סטריט וועסט
צענטראלע וועגען. פלעזשור פלעיס.
ב. א. רעבינז.

רוסען גלויבען, אז די דייטשען וועלען מעהר ניט געהן אויף ווארשא

פאריז דערצעהלט, אז דייטשלאנד וועט מאכען א לופט־אטאקע אויף ענגלאנד מיט 550 לופט־שיפען

פעטראגראד, אפריל, 12.

אין פיעלע פעטראגראדער צייטונגען זענען היינט ערשיענען בעריכטען, וועלכע בעשטעטיגען, אז עסטרייך־אונגארן האט דורך א נייטראלע מאכט, ווארשיינליך די שווייץ, אנגעפרעגט וועגען שלום בעדינגונגען.

האלב־אפיציעל איז דערוויל דא בעקאנט געווארען, אז איבער א שלאכט־ליניע, וועלכע ציהט זיך 200 מייל לאנג, פון די קארפאטען בערג ביז'ן רומענישען גרענעץ, זענען יעצט די רוסען די אנגרייפער, און זיי מאכען פארשריט אין זייער קעמפיין אריינצורייסען זיך אין אונגארן.

די בעריכטען מעלדען אויך, אז מען דארף ערווארטען וויכטיגע נייעס ארום טשערנאוויץ, און אז די רוסען וועלען זיך ווידער אריינרייסען אין דער בוקאווינא, פון צוויי פערשיעדענע פונקטען.

די עסטרייכער בעפעסטיגען זיך זעהר שטארק ארום דעם אוזשאק דורכגאנג. וואוהין די רוסען מארשירען ביי ביידע זייטען פון דער אייזענבאהן־ליניע לעמבערג־אונגאר.

צווישען דוקלא און סווידניק, האבען זיך די עסטרייכער געפיהלט זעהר שוואך צו פערטהיידיגען זייערע פאזיציעס, און זיי האבען זיך דארום צוריקגעצויגען, איבערלאזענדיג הינטער זיך פיעלע טראנספארטען.

די האלב־אפיציעלע בעריכטען מעלדען אויך, אז ווי די רוסען האבען אויסגעפונען דורך זייערע פיעלע בעטראכטונגען ביי די דייטשע ליניען, אז זיי די דייטשען דענקען ניט אזוי שנעל צו בעגייען זייערע קריעגס אפעראציעס ביי ווארשא אדער ביים פרייסישען גרענעץ, ווייל זייערע ליניען דארטען זענען זעהר אבגעשוואכט ווארום די מעהרסטע און בעסטע סאלדאטען זענען אוועקגענומען געווארען צו העלפען עסטרייך ביי די קארפאטען.

קאפענהאגען, אפריל, 12.

ווי די לעצטע ציפערען וועגען די פערלוסטען פון דער פרייסישער ארמיי ציינגען, האט שוין דיעזע ארמיי פערלוירען 1,164,427 מענשען אין דערהרגעטע, פערוואונדעטע און פערפאלענע.

אן אטאקע אויף ענגלאנד אין מאנאט יוני.

פאריז, אפריל, 12.

550 זעפעלינס און עראפליינס זענען פון דייטשלאנד פארבערייטעט געווארען, און ניט שפעטער ווי אין מאנאט יוני, וועט מיט זיי געמאכט ווערען אן אטאקע אויף ענגלאנד.

דיעזע ידיעה שטאמט פונ'ם פראנצויזישען אויסלענדישען מיניסטעריום, וועלכער איז עס געוואר געווארען פון א שפאנישען רייזענדען, וואס איז נאר וואס אנגעקומען פון דייטשלאנד, און דערצעהלט, אז דארטען רעדט מען שוין אפען וועגען דער געפלאנטער לופט־אטאקע אויף ענגלאנד.

די לופט פלאטע וועט לויט זייגע ווערטער בעשטעהן פון 400 עראפליינס און 150 זעפעלינען.

בערלין, אפריל, 12.

צוליעב דעם וואס די פראנצויזען האבען געווארפען באמבעס אויף דער אונ־בעפעסטיגטער שטאדט מולהיים, טויטענדיג דערפון דריי פרויען, האבען דייטשע לופט פליהער גענומען נקמה און געווארפען באמבעס אויף די פעסטונגען פון נאנסי.

פראנצויזישע אפיצערען, וועלכע זענען געפאנגען געווארען, האבען פאר די דייטשע מיליטערישע בעאמטע דערצעהלט אז דער פאריזער קאטהעדראל נאטער דיים, די לובר גאלערעע, און דער אינוואלידען־האטעל, ווערען געברויכט פאר מיליטערישע צוועקען, און זיי האבען אין דיעזע געביידעס סוירטש־לייטס, דראטלאזע אפאראטען און מאשין־ביקסען.

צו א נייטראלען קארעספאנדענט האט פעלדמארשאל פאן הינדענבערג אין אן אינטערוויו ערקלעהרט, אז ער שרעקט זיך ניט פאר קיטשענערס נייער ארמיי ווייל קיטשענער האט בלויז א מיליאן מענשען אנגעטהאן אין יוניפארמס, אבער זיי זענען ניט קיין סאלדאטען, און די אפיצער־ען האבען קיין ערפאהרונג.

דאגעגען האט הינדענבורג שטארק געלויבט די רוסישע סאלדאטען, אבער זיי הערען זייערע קאמאנדירען פונקט ווי שקלאפישע בהמות, און ניט דורך זייער אייגענעם פערשטאנד ווי דער דייטשער סאלדאט, און מיר האבען זיך גאר ניט צו שרעקען וואס די רוסען זענען גרעסער אין צאהל, ווייל ניט גרויסע צאהלען זיעגען.

1350 רוסען פערנומען ביי מאריאמפאל.

ווי דער דייטשער אפיציעלער בעריכט מעלדעט זענען ביי מאריאמפאל פערנומען געווארען 1,350 סאלדאטען, 9 אפיצערען און פיער מאשין־ביקסען.

לעבען לאמזא האבען די רוסען געווארפען באמבעס, וועלכע האבען ארויסגעלאזען פון זיך שטיקענדע גאזען.

—):(—

יאפאנעזישע שיף פעראונגליקט.

קאבע, יאפאן, אפריל, 12.

דער דאמפער ,,מינעסאטא" וועלכער פאהרט צווישען די יאפאנעזישע האפענס און סיאטעל, איז לעבען איוואדזשימא ארויף אויף א פעלז און דער קאפיטאן פון שיף האט דורכ'ן דראטלאזען טעלעגראף געבעטען מען זאל איהם צושיקען הילף, פערזיכערענדיג אז אלע פאסאזשירען און די מאנשאפט זענען אויסער געפאהר.

מען גלויבט אז מען וועט איהר קענען ארונטער נעהמען, און זי וועט קענען פארזעצען איהר רייזע.

די ,,מינעסאטא" איז די גרעסטע האנדעלס שיף וואס געהט אונטער אן אמעריקאנער פלאג, און זי קען ארויפנעהמען אויף זיך, צוויי טויזענד פאסאזשירען, א מאנשאפט פון 250, און 22 טויזענד טאן פראכט.

צאר וויל שוין ארץ ישראל אויך

ריסען ווילען ניט בלויז קאנסטאנטינאפאל, נאר פערלאנגען אויך צו פערשפרייטען זייער צארישע הערשאפט איבער דער הייליגער לאנד.

רוים, אפריל, 12.

פיעל אינטערעס און פאליטישער וויכטיגקייט רופט דא ארויס דער בעזוך פון גאבריעל האנאטאו געוועזענער אויסערען מיניסטער פון פראנקרייך, וועלכער איז אהער געקומען צוזאמען מיט א מיטגליעד פון דער פראנצויזישער אקאדעמיע.

זיי האבען שוין בעזוכט דעם פויפסט ווי אויך זיין שטאאטס סעקרעטער, און אין רוים ערקלעהרט מען דארום דעם בעזוך, אז פראנקרייך וויל שלום מאכען מיט'ן וואטיקאן, און דער לעצטער האפט דורך פראנקרייך צו קענען ווירקען אויף רוסלאנד, אז זי זאל בעסער בעהאנדלען די פאליאקען, וועלכע זענען קאטוילי־קען. א צווייטע פראגע, וועלכע מען גלויבט ווערט יעצט פערהאנדעלט פונ'ם וואטיקאן, זענען די קלאגען, אז רוסלאנד זאל זיך האבען אויסגעשפראכען אז אין פאל פון א זיעג פערלאנגט זי ניט בלויז קאנסטאנטינאפאל, נאר אויך ארץ ישראל זאל געשטעלט ווערען אונטער איהר קאנטראל, און אלס מאטיוו פאר דעם גיט זי אן ווייל 50 טויזענד רוסען קומען יעהרליך אין פאלעסטינא מתפלל זיין.

דער לעצטער נאטיס וועגען מלחמה־סטעמפס

דער פאסט אפיס דעפארטמענט האט מיט עטליכע וואכען צוריק שוין פער־עפענטליכט א נאטיס וועגען די מלחמה סטעמפס, וואס וועלען דארפען ארויפגע־קלעפט ווערען אויף בריעף וועלכע ווערען ארויסגעשיקט פון קענעדע אויף צו דעלי־ווערען, אין קענעדע, פעראייניגטע שטאא־טען, מעקסיקא, ענגלאנד, אדער אין אנ־דערע פלעצער, וואו מען נעברויכט א צוויי סענטיגען סטעמפ.

דער פאסט אפיס האט אויך געלאזט וויסען, דאס מען מוז קויפען און אנ־קלעפען סטעמפס, וועלכע טראגען אויף זיך די ווערטער: ,,וואר טעקס". דיעזע סטעמפס קענען יעט פערנעהמען דעם פלאץ פון דעם געוועהנליכען סטעמפ, וועלכער דארף אויך אנגעקלעפט ווערען, דאס הייסט, אז א פשוטער סטעמפ קען פערנעהמען דעם פלאץ פון א מלחמה טעקס סטעמפ, אבער א מלחמה טעקס סטעמפ קען ניט פערנעהמען דעם פלאץ פון א געוועהנליכען סטעמפ.

דער פאסט אפיס גיט יעצט ארויס ווייטערדיגע נאטיס, דאס געוועהנליכע סטעמפס וועלען קענען גענוצט ווערען אויף צוקלעפען צו טשעקס, נאטיס, עקס־פרעס מאני ארדערס, פערפיום, פעטענט מעדיצין, וויין, אדער שעמפיין, אזוי גוט ווי אויף געוועהנליכע בריעף.

מען וועט ערלויבען אנצוקלעפען גע־וועהנליכע סטעמפס, אנשטאדט מלחמה טעקס סטעמפס, דערפאר וואס געוועהנלי־כע סטעמפס איז לייכטער צו בעקומען אין אלע טהיילען פון שטאדט און דאס פוב־ליקום וועט ניט דארפען לויפען זוכען קיין מלחמה טעקס סטעמפס, נור וועלען זיך קענען בענוצען מיט געוועהנליכע.

ענגלאנד בויט יעצט די גרעסטע קריעגס־שיף

ניו־יארק אפריל, 12.

ווי די היגע ,,טריבון" מעלדעט האט יעצט ענגלאנד אנגעהויבען בויען א קריעגס־שיף, וועלכע וועט זיין די גרעסטע און שטארקסטע פון אלע קריעגס־שיפען, וואס די וועלט־מלוכות בעזיצען.

די נייע קריעגס־שיף ווערט געבויט לויט גאר א נייעם סיסטעם, וועלכע וועט אנמאכען א רעוואלוציאן אין דער קריעגס־שיף בוי קונסט.

אבוואהל די פלענער ווערען געהאלטען זעהר געהיים, דאך ווייסט מען אז זי וועט זיין 800 פוס לאנג, וועט געהייצט ווערען מיט אויל, און קענען געהן 40 ים מייל'ען א שטונדע.

דערשיסט זיין ווייב צוליעב'ן פאטערלאנד

פאריז, אפריל. 12.

קאפיטאן דזשיען העריל פון דער פראנצויזישער קאוואלעריע, איז פון א קריעגס געריכט בעפרייט געווארען פון דער מארד־קלאגע, פאר וואס ער האט אין קאמפיען לעצטען נאוועמבער דערשאסען זיין פרוי.

פאר די מיליטערישע ריכטער האט ער דערצעהלט, אז ער האט שטערבליך געליעבט זיין פרוי, און ווען ער האט געדארפט אבפאהרען צום שלאכט־פעלד, האט זי איהם ניט געוואלט פערלאזען, און דוקא געוואלט אויך דארטען זיין מיט איהם.

דאס קריעגס מיניסטעריום האט אבער דאס פערבאטען, און זעהענדיג, אז ער קען זיך ניט בעפרייען פון זיין פרוי, האט ער אין א מאמענט פערלירענדיג די קאנטראל איהר דערשאסען, אום צו קענען זיין פריי, און אבפאהרען צו דער שלאכט.

די קריעגס־ריכטער האבען ערקלעהרט אז די ליעבע צום פאטערלאנד איז אזא מאמענט דארף איבערוועגען די ליעבע צו דער פאמיליע און היים, און אבוואהל ער האט געקענט געפינען אן אנדער אויסוועג, ווי אזוי צו בעפרייען זיך פון זיין פרוי, ווערט ער אבער צוליעב זיין גרויסען פאטריאטיזם בעפרייט.

צוויי אידישע סטרייקער דערהרגעט

—):(—

ניויארק, ניו דזשערזי, אפריל, 12.

די היגע פאליציי האט היינט אנגענומען שטרענגע מיטלען, אום צו פערהיטען אזעלכע צוזאמענשטויסען ווי די נעכטיגע, ווען מאריס רובין און אברהם נאוויק צוויי סטרייקענדע פאר דייערס זענען געהרגעט געווארען, און דריי אנדערע סטרייקער זענען שווער פערוואונדעט געווארען.

די פאליציי זאגט, אז א צאהל סטרייקער פון דער פירמע איי. האלענדער און סאן, האבען זיך בעוואפענט מיט רעוואלווערען, און זיי שווערען נקמה צו נעהמען פאר זייערע געטויטעטע סטרייקענדע חברים, און דארום האט זי אנגענומען שטרענגע מיטלען, צו פערהיטען ווייטערע בלוט־פערגיסונגען.

טיקעטס שוין צו בעקומען אין דעם אפיס פון ,,אידישען זשורנאל"

דער קאנצערט פאר די מלחמה־ליידענדע וועט זיין דער אינטערעסאנטעסטער פון אלע קאנצערטען וועלכע זענען אמאל געווען אין שטאדט

צוויי וועלט־בעריהמטע טאלאנטען זענען שוין אנגאזשירט און נאך איבעראשונגען וועלען קומען

די לעזער פון דעם ,,אידישען זשורנאל" דארפען זיך יעצט צואיילען און בעזארגען זיך מיט טיקעטס פאר דעם גלענצענדען קאנצערט לטובת די מלחמה־ליידענדע, ווייל ניט נור איז עס זייער פליכט צו בייצושטייערן פאר דיעזען הייליגען צוועק, נור וועט אויך זיין אזא סארט קאנצערט, וואס טאראנטא האט נאך קיינמאל ניט בייגעוואהנט, און מיר זענען זיכער, אז די לעצטע וואך וועט מען שוין ניט קענען בעקומען קיין טיקעטס.

עס ווערט ערווארטעט א גרויסע צאהל קריסטליכע בעזוכער, ווייל די נעמען ,,ארענשטיין" און ,,ווערלעט" זענען גוט בעקאנט אין דער ענגלישער פרעסע און פיעלע פערזאנען ערווארטען שוין זייער אויפטריט מיט דער גרעסטער אונגעדולד.

די לאנדאנער, פאריזער, ברוסעלער, ניצער און ליאנער גרויסע צייטונגען קענען זיך ניט נענוג אפלויבען פון דעם גרויסען טאלאנט פון מאדמואזעל אלים ווערלעט, די אנגאזשירטע סאפראנא פרימאדאנא פון פאריזער גראנד אפערא. זי איז אנערקענט אלס די צווייטע מעטראזיני און אלס די שענסטע פראיעקצימער אויף דער אפערא־ביהנע.

מאדמואזעל אלים ווערלעט.

פעהלער אויסבעסערונג.

אין דעם בעריכט, וועלכער איז ערשיענען אין אונזער נעכטיגער אויסגאבע, וועגען דעם קאנצערט, וועלכער האט שטאטגעפונדען שבת אוונט אין אססאסיאיישאן האל פאר דעם הילפס קאנפערענץ פון די היגע ארבייטסלאזע, איז פערפעהלט געווארען דער נאמען פונ'ם יונגען פיעדעל שפילער, מאריס גארטין, וועלכער האט איינטהייל גענומען אין דעם קאנצערט פערשאפענדיג פיעל פערגעניגען די צוהערער מיט זיין טאלאנטפאלען שפיעלען.

א ביזי אין פרויען געריכט

נעכטען איז אין פרויען געריכט געווען אויסערגעוועהנליך ביזי. גאנצע צוויי און דרייסיג קייסעס וועגען ,,היינ־לאך" זענען נעכטען פארגעקומען, און די איינגעטהומער זענען בעשטראפט געווארען מיט פערשיעדענע געלד־שטראפען און פריזאן־טערמינען.

איד בעפרייט פון א שווערער קלאגע.

נייטהען קריסטעל, א בעקער, וועלכער איז לעצטען פסח ארעסטירט געווארען אויף דער קלאגע, דאס ער האט געגנבעט א רינג, איז נעכטען געפונען געווארען אונשולדיג און דער דזשאדזש האט איהם בעפרייט.

זיין קלעגער איז געווען א צווייטער בעקער מיט'ן נאמען הערי גולא, ביי וועמען דער אונגליקליכער האט געארבייט און מר. גולא האט איהם ארעסטירט אום פסח, ארויסנעהמענדיג איהם מיט א דעטעקטיוו פון שול, ווען יענער האט געהאלטען אין מיטען דאווענען.

צו וואס ראמאנען, ווען דאס לעבען איז א ראמאן?

דאס זענען די ווערטער פון דעם גרויסען שריפטשטעלער ,,שלום עליכם" און מיר זאגען יעצט עטוואס עהנליכעס: ,,צו וואס דראמען, ווען דאס לעבען איז א דראמא?"

א דראמא פון לעבען און א לעבעדיגע דראמא, וועט גע־שפיעלט ווערען דעם 26־טען דיעזען מאנאט אין דעם ליריק טהעאטער

פערפאסט פון

ה. הירש

רעדאקטאר פון ,,אידישען זשורנאל"

,,דער אידישער פאליטישען"

איז א נייעס אויף דער אידישער ביהנע. אין נאמען, און אינהאלט און אין דער פארמע ווי עס איז פערפאסט.

בעזארגט זיך מיט טיקעטס בעצייטענס!

לעזט דעם אדווערטייזמענט וועגען דיעזער פארשטעלונג אויף אן אנדער פיידזש אין דיעזער אויסגאבע.

ווען א הוזן האט א שלאנג

דאן פעראינטערעסירען זיך מיט איהר פראפעסארען, און זי ווערט א גאנ־צע מיוחסתע.

— C —

אז מען שמועסט פון וואונדער איז דאך ניט שייך. אין טאראנטא האט יעצט געטראפען א וואונדער, וועלכער האט פעראינטערעסירט דעם ביאלאגיע דע־פארטמענט פון דעם היגען אוניווערזי־טעט.

די וואונדערבארע זאך איז א פשוטע הוהן, א טשיקען בל"ע"ו, וועלכע האט צו זיך צוגעצויגען די אויפמערקזאמקייט פון די פראפעסארען.

די הוהן, וועלכע געהערט צו מר. סעם לאורענס פון 61 וויליאם סט. האט גע־לעגט אן איי, אבער די איי איז ניט קיין געוועהנליכע. אין דעם איי איז דא א מין שלאנג. פון איין זייט איי שטעקט א קעפעל, וועלכע איז עהנליך צו א שלאנגען קאפ, און פון דער אנדערער זייט איז א גרוי־סער עק, וועלכער האלט ארום 6 אינטשעס אין דער לענג.

די איי אליין איז א ווייכע און ניט קיין געוועהנליכע, ווייל זי בעשטעהט אין גאנצען פון געלכיל, אהן א ווייסעל ווי דער פאל איז מיט אלע געוועהנליכע איי־ער.

דער היגער ביאלאגישער דעפארט־מענט פון דעם אוניווערזיטעט, האט זיך מיט דעם פעראינטערעסירט, און וועט די זאך אונטערזוכען.

די הוהן אליין קוואקעט און איז גע־זונט ווי געוועהנליך. דער בעל הבית פון איהר האט גאר ניט געזעהען קיין אויס־ערגעוועהנליכעס און פאלגליך האט ער דערצו ניט געשענקט קיין צופיעל אויפ־מערקזאמקייט, ביז ער האט דערזעהען די איי.

די יעניגע, וועלכע האבען די איי געזעהען, קענען זיך ניט ערקלעהרען פון וואנען עס האט זיך גענומען אזא וואונ־דער.

היינט אין ,,זשורנאל"

ווען דער אנפאנג זאל זיין ריכטיג.

א אידישער קאנגרעס און זיינע אויפ־גאבען.

דער ביענשטאק.

מיין רעפארטער דזשאב.

טיקעטס פיר דעם קאנצערט פיר די מלחמה ליידענדע אידען זענען שוין צו פערקויפען אין ,,אידישען זשורנאל אפיס"